

โรงพยาบาลโป่งน้ำร้อน	หน้า 1/2
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ WP-PONG-PCT-66	ฉบับที่ 1
เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการล้วงรก (Manual Removal of Placenta)	วันที่เริ่มใช้ 2 ธันวาคม 2562
ผู้จัดทำ ทีม PCT	ผู้อนุมัติ นพ.นันทวัช เมตตากุลพิทักษ์

1. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้คลอดได้รับความปลอดภัยจากรกค้าง
2. เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติเมื่อล้วงรก

2. ขอบเขต

หน่วยงานห้องคลอด

3. คำนิยามศัพท์

-

4. เอกสารอ้างอิง

คู่มือสูติศาสตร์

5. นโยบาย

- แพทย์ผู้ทำการล้วงรก จะต้องผ่านประสบการณ์มาแล้ว
- แพทย์ฝึกหัดจะต้องปฏิบัติภายใต้การควบคุมกำกับของแพทย์พี่เลี้ยง
- เมื่อทดสอบแล้วพบว่ารกติดแน่นยากแก่การล้วงรกให้รีบส่งต่อ

6. ความรับผิดชอบ

ทีม PCT

7. ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. รายที่มีประวัติความเสี่ยงสูง เมื่อรอ 10-15 นาที รายเสี่ยงต่ำเมื่อครบ 30 นาที ไม่มี Signe การลอกตัวของรก หรือมี Bleeding ปริมาณ 300 ml.
2. อธิบายเหตุผลแก่ผู้คลอดและญาติพร้อมเซ็นต์ใบยินยอม
3. ถ้ายังไม่ได้เปิดเส้น IV Fluid เปิดเส้นเลือดดำด้วยเข็มเบอร์ใหญ่ No.18
4. Empty bladder โดยการ Single Cath
5. ให้ Oxytocin drug หยอดเข้าหลอดเลือดดำ

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการล้วงรก (Manual Removal of Placenta)

ขั้นตอนการล้วงรก

1. จัดผู้ป่วยอยู่ในท่า Lithotomy
2. ทำความสะอาดโดยรอบบริเวณ Perinium
3. ฉีด pethidine 50 mg IV, ฉีด Valium 10 mg IV (เพื่อระงับตามแบบฟอร์มการเฝ้าระวัง)
4. ล้วงรก
 - ใส่ถุงมือล้วงรก
 - มือข้างไม่ถนัดจับสายสะดือ
 - มือข้างถนัดทำเป็นรูปกรวย สอดตามสายสะดือเข้าไปในโพรงมดลูกในตำแหน่งที่สายสะดือเกาะ หาดำแหน่งขอบรกที่มีการลอกตัวอยู่
 - เปลี่ยนมือที่จับสายสะดือมาจับบริเวณมาโอบมดลูกทางด้านหน้าท้อง
 - ใช้สันมือเลาะรกจากขอบรกที่ลอกตัวแล้วบางส่วนจนรกแยกตัวออกหมด
 - มือที่โอบยอดมดลูกคลึงมดลูกให้แข็ง แล้วจับรกออกมาทั้งอัน
5. ใช้ผ้าก๊อช พันปลายนิ้วมือข้างที่ใช้ล้วงรกสอดเข้าไปในโพรงมดลูกแล้วเช็ดจนทั่วและตรวจให้แน่ใจ ว่าไม่มีเศษรกค้างอยู่
6. คลึงมดลูกให้หดตัว
7. ให้ยาเพื่อช่วยให้มดลูกหดตัว Oxytocin 20 ยูนิต ต่อไปจนครบ 24 ชม.
8. ตรวจรกและเยื่อถุงน้ำคร่ำอย่างละเอียด
9. ตรวจช่องคลอดและเย็บซ่อมฝีเย็บ
10. ประเมิน Total blood lose
11. ถ้ากรณีที่รกติดแน่นไม่สามารถล้วงออกได้ ประสานกับ รพศ. เพื่อส่งต่อโดยไว
12. ระหว่างนำส่งทำการ Stop bleed

8. ตัวชี้วัด

- อัตราการตกเลือดจากรกค้าง
- อัตราการไม่ปฏิบัติตามแนวทางการให้ยา

9. ภาคผนวก

-

